

Відмінювання дієприкметників

Актуалізація опорних знань

1. Що таке дієприкметник?
2. Які ознаки дієслова властиві дієприкметнику?
3. Які ознаки прикметника властиві дієприкметнику?
4. Що таке дієприкметниковий зворот?
5. Які розділові знаки стави при дієприкметниковому звороті?
6. Якими членами речення виступають найчастіше дієприкметник та дієприкметниковий зворот?

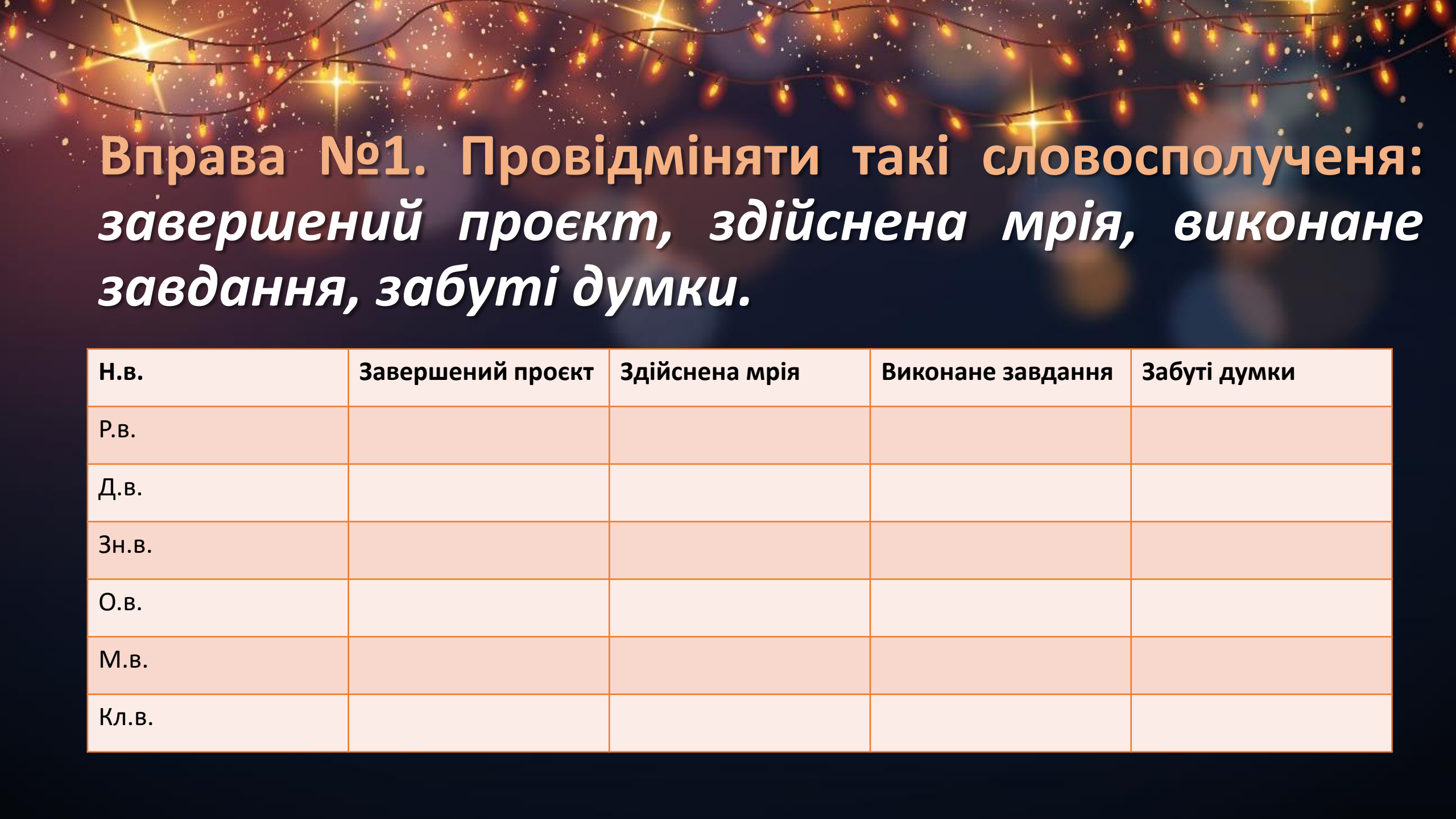

Основне правило

**Дієприкметники
відмінюються як
прикметники
твердої групи!**

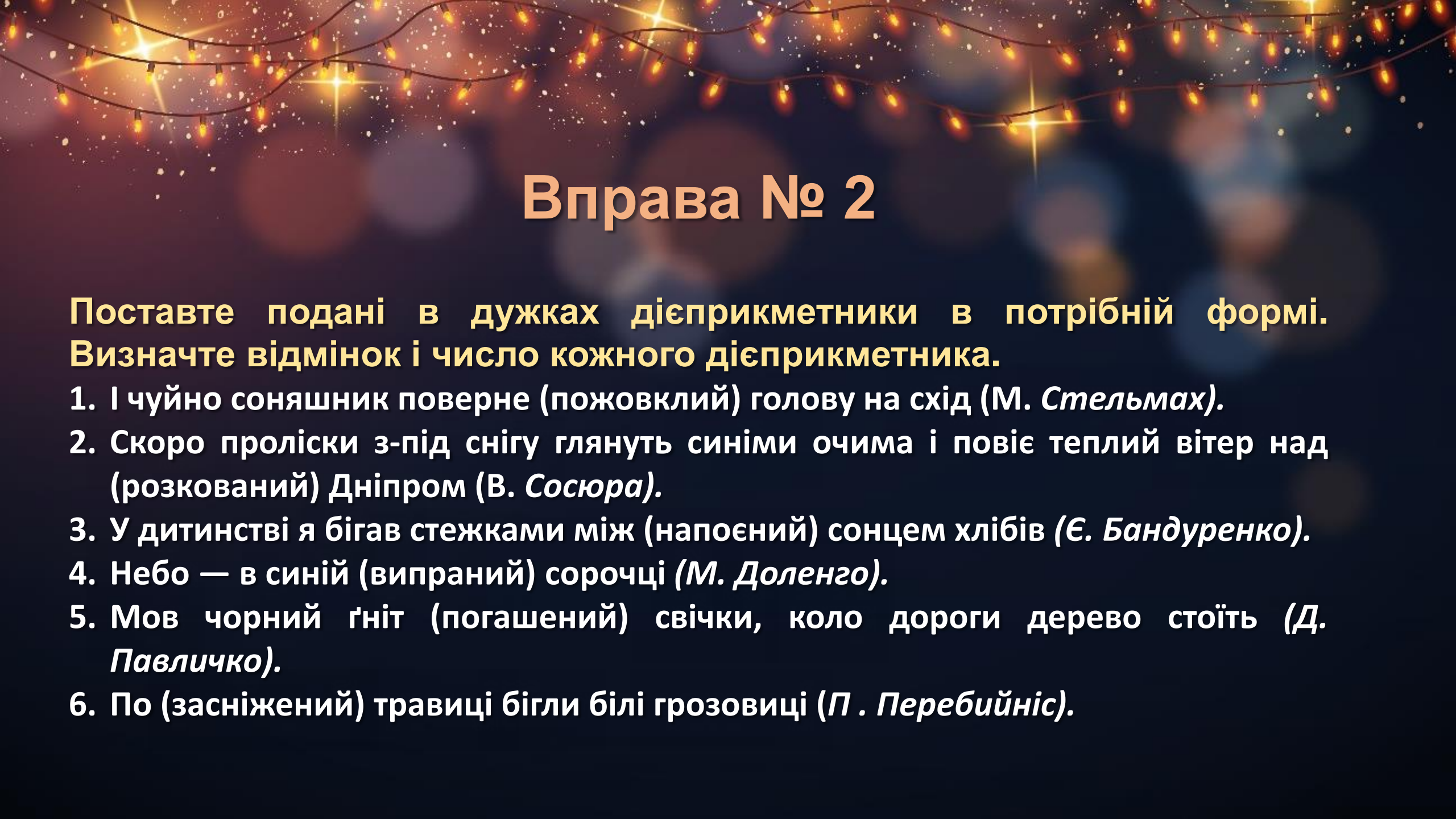
Табличка закінчень подана у такому
порядку: чол. рід, жін. рід, сер. рід;
форма множини.

Н.в	Який? яка? Яке? Які?	-ий, -а, -е, -і
Р.в.	Якого? Якої? Якого? Яких?	-ого, -ої, -ого, -их
Д.в.	Якому? Якій? Якому? Яким?	-ому, -ій, -ому, -им
Зн.в.	Якого? Яку? Якого? Яких?	-ого/-ий, -у, -ого/е, -их/-і
О.в.	Яким? Якою? Яким? Якими?	-им, -ою, -им, -ими
М.в.	У(в, на) якому? Якій? Якому? Яких?	-ому, -ій, -ому, -их
Кл.в.	- (звертання)	- (відмінюється означуване слово, з яким пов'язаний дієприкметник)

Вправа №1. Провідміняти такі словосполучення:
завершений проєкт, здійснена мрія, виконане завдання, забуті думки.

Н.в.	Завершений проєкт	Здійснена мрія	Виконане завдання	Забуті думки
Р.в.				
Д.в.				
Зн.в.				
О.в.				
М.в.				
Кл.в.				

Вправа № 2

Поставте подані в дужках дієприкметники в потрібній формі.
Визначте відмінок і число кожного дієприкметника.

1. І чуйно соняшник поверне (пожовклий) голову на схід (М. Стельмах).
2. Скоро проліски з-під снігу глянуть синіми очима і повіє теплий вітер над (розкований) Дніпром (В. Сосюра).
3. У дитинстві я бігав стежками між (напоєний) сонцем хлібів (Є. Бандуренко).
4. Небо — в синій (випраний) сорочці (М. Доленго).
5. Мов чорний ґніт (погашений) свічки, коло дороги дерево стоїть (Д. Павличко).
6. По (засніжений) травиці бігли білі грозовиці (П. Перебийніс).

Вправа №3

Знайти дієприкметники, визначити їхнє число, рід та відмінок.

Давно забуті часи, коли українців сприймали як жертв і страждальців. Нині акценти зі знедоленого українця-жертви зміщені на українця успішного.

Вибір обраної ним діяльності є глибоко усвідомленим, напрям кар'єрного руху добре обміркований. Навчання зробило з нього освіченого, розвиненого, впевненого в собі професіонала. Час, витрачений на самоосвіту, не був прогаяний. Можливості для самореалізації прораховані ним безпомилково. Несприятливі обставини стають для нього стимулами для досягнення результату.

Сучасний українець — креативний, відповідальний і оптимістичний. Живе успішний українець за гаслом: «Якщо хочеш змінити світ — зміни себе».

Вправа «Продовжити речення»

- *На цьому уроці ми вивчали тему...*
- *Я запам'ятав, що дієприкметники відмінюються як...*
- *Мені було важко розібратися з...*
- *Я (не) зрозумів, що...*
- *Мені треба попрацювати над...*

Домашнє завдання

Опрацювати правила пар. 20 та матеріал презентації.

